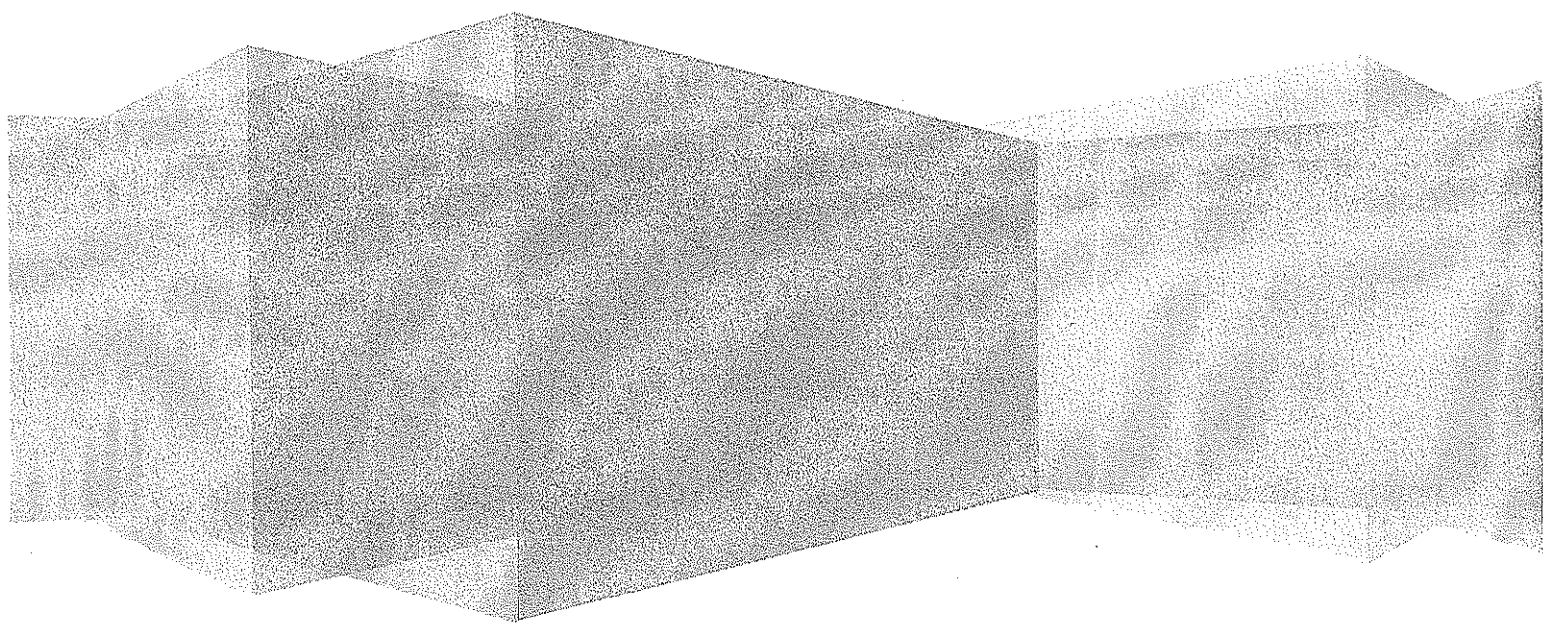

Општина Бабушница

**Локални акциони план
за родну равноправност
у општини Бабушница за
период 2021.- 2024.
године**

УВОД	3
1. МЕЂУНАРОДНИ ОКВИР	4
2. НАЦИОНАЛНИ НОРМАТИВНИ ОКВИР	7
3. АНАЛИЗА СТАЊА	10
3.1. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ	10
3.2. УЧЕШЋЕ ЖЕНА У ОДЛУЧИВАЊУ У БАБУШНИЦИ	11
3.3. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА	12
3.4. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	13
3.5. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ	14
3.6. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ НА ТРЖИШТУ РАДА	16
3.7. РОДНО ЗАСНОВАНО НАСИЉЕ НАД ЖЕНАМА	17
4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ	18
4.1. ИНИЦИЈАТИВЕ У ОБЛАСТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ	18
4.2. ЦИЉЕВИ, МЕРЕ И АКТИВНОСТИ	18
5. СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА	21
5.1. КООРДИНАЦИЈА, ПРАЂЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	22
Табеларни приказ Локалног акционог плана за родну равноправност општине Бабушница ...	23

УВОД

Према Закону о родној равноправности, родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и у уставним одредбама (члан 3).

Показатељи положаја жена, као и релативног положаја жена и мушкараца указују на неравноправну расподелу ресурса, моћи и могућности у различитим сферама друштвеног, економског и политичког живота. Родна равноправност је на глобалном нивоу дефинисана и као кључан предуслов развоја, а увођење родне перспективе у све политике, на свим нивоима, као главна стратегија за њено постизање.

Родне неједнакости су и даље присутне у свакодневном животу и њихово отклањање захтева не само правно регулисање једнаких могућности, већ и промену приступа планирања и спровођења јавних политика која ће омогућити да жене и мушкарци имају једнаку корист од развоја заједнице. До скоро, локална димензија остваривања родне равноправности није била посебно истакнута и обавезе дефинисане законима и међународним документима су се односиле најчешће на државе. Међутим, имајући у виду да су локалне самоуправе најближе потребама грађана и грађанки, као и да задовољавање потреба грађанки и грађана спада у надлежности локалне самоуправе, јасно се указала потреба и кључна улога локалних власти у остваривању равноправности и спречавању дискриминације. Родна равноправност у локалним политикама је уједно и предуслов демократичности и доброг управљања на локалном нивоу, које је оријентисано на потребе грађана и грађанки.

Управо због значаја примене принципа родне равноправности на локалном нивоу, а недовољно јасне регулативе у том сегменту, Савет европских општина и региона донео је *Европску повељу за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу* и предузео низ акција за њену промоцију, али и установио кораке који ће осигурати њену примену. Тако Повеља подразумева израду Акционог плана за њено спровођење, али и међусобну сарадњу потписница која ће олакшати примену и размену добрих пракси. Европску повељу је до сада потписало преко 1370 локалних и регионалних управа широм Европе.

Локални акциони план (ЛАП) дефинише активности које ће општина предузети са циљем унапређења родне равноправности и побољшања положаја жена, а полазне основе за израду ЛАП-а су међународни документи у области родне равноправности, Европска повеља, Закон о родној равноправности, надлежности локалне самоуправе (на основу Закона о локалној самоуправи Републике Србије). Стратешки приступ је увођење родне перспективе у све програме и политике, а основа за дефинисање приоритета је анализа стања и развојни приоритети општине. Анализа стања је укључила прикупљање секундарних података и индикатора положаја жена и мушкараца и родне равноправности у општини Бабушница и процену капацитета општине у области родне равноправности.

1. МЕЂУНАРОДНИ ОКВИР

Осим Европске повеље за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу, која је уједно и једини документ који се односи искључиво на локалну самоуправу, локалне самоуправе на поштовање принципа родне равноправности обавезују и национални документи у Републици Србији. Република Србија са друге стране преузела је обавезе у овој области ратификацијом међународних докумената (Уједињених Нација и Савета Европе), али и применом оних који су на глобалном нивоу установљени као смернице и стратегије када је у питању побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

Као потписница Конвенције *Уједињених нација о укидању свих облика дискриминације жена* (CEDAW), Србија је дужна да систематски и континуирано спроводи принципе Конвенције, као и да одговарајућим мерама и активностима спроводи препоруке Комитета

и извести о напретку у овим аспектима у Националним извештајима који се CEDAW комитету подносе сваких 5 година. Почетни извештај о стању права жена у Србији презентован је на 38. сесији Комитета, 2007. године. На основу извештаја, CEDAW Комитет је произвео закључке и препоруке за унапређење положаја жена и родне равноправности у Србији.

Пекиншка декларација и Платформа за акцију представља најширу политичку основу за креирање политика, стратегија и планова за остваривање родне равноправности. Она предвиђа велики број мера и активности за унапређење положаја свих жена, које су артикулисане кроз 12 стратешких области. Пекиншка платформа не обавезује само државу, него и друге актере и пружа препоруке за деловање на свим нивоима.

Осим ових, бројни су документи који се односе на поштовање људских права и људских права жена и других маргинализованих група. Низ других међународних докумената се односи на поједине аспекте положаја жена, као групе у неповољнијем положају, као што је учешће у одлучивању, положај жена на селу, положај Ромкиња, сузбијање родно заснованог насиља над женама. Већина ових докумената је представљала основ за израду националног нормативног и стратешког оквира за остваривање родне равноправности.

Миленијумски циљеви развоја апострофирају родну равноправност, положај и здравље жена као приоритет односно родна равноправност јесте један од миленијумских циљева развоја. Такође су то и равноправан приступ основном образовању, унапређење здравља мајки¹ и смањена смртност деце.

Европска повеља за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу

Поред бројних европских, али и међународних конвенција и резолуција које се односе на заштиту и унапређење људских права и/или унапређење родне равноправности и положаја жена, за локални ниво посебно је значајна Европска повеља за родну равноправност на локалном нивоу, коју је 2006. године креирао и промовисао Савет европских градова и регија – ЦЕМР². Повеља представља инструмент обавезивања на

¹ <http://www.rs.undp.org/content/serbia/sr/home/mdgoverview.html>

² У Србији је партнерска организација ЦЕМР Стална конференција градова и општина (СКГО).

деловање ка остваривању родне равноправности и њеним потписивањем се локалне самоуправе – градови и општине обавезују да ће предузимати различите кораке како би спречили дискриминацију и осигурали равноправност. Повеља посебан акценат ставља на сузбијање вишеструке дискриминације.

Полазећи од надлежности локалних самоуправа, Повеља даје смернице и обавезе општинама и градовима у области:

- учешћа у одлучивању и то не само формалног, него и у процесу консултација, информисања, саветовања и сл.

- пружања услуга, које треба да буду равноправно доступне и корисне мушкарцима и женама и посебно онима који су вишеструко дискриминисани или имају неки хендикеп. Услуге такође треба да буду инструменти за остваривање равноправности.

- остваривања и подстицања равноправности жена и мушкараца запослених у органима локалне самоуправе, у погледу равнотеже приватног и професионалног живота, напредовања, зарада, обука;

- осигуравања равноправности у планирању и развоју, као и у јавним набавкама и уговарањима односно било којој врсти потрошње јавних, буџетских средстава (што се може односити на јавне набавке, али и на све друге врсте јавних позива, конкурса и доделе бесповратних средстава).

Потписнице Повеље се обавезују да ће вршити родну процену (анализу) и применити начела родно одговорног буџетирања. Повеља као одговорну за остваривање родне равноправности посматра општину и њене институције, а не појединачне органе и тела за родну равноправност.

Имајући у виду да је спровођење родне анализе сложен процес у Повељи је наглашено да ће потписница изабрати неколико области за родну анализу на годишњем нивоу, у складу са својим приоритетима.

Повеља такође наглашава укљученост и обавештеност грађана и грађанки, посебно оних који припадају вишеструко маргинализованим групама и претпоставља активности на промоцији родне равноправности и саме Повеље, те локалне самоуправе као њене потписнице.

2. НАЦИОНАЛНИ НОРМАТИВНИ ОКВИР

Релевантни домаћи закони и политике које су значајне за равноправност полова на локалном нивоу су: Устав Републике Србије, Закон о родној равноправности, Закон о забрани дискриминације, Закон о локалној самоуправи Национална стратегија за родну равноправност за период 2016.–2020., Акциони план за спровођење стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање равноправности између полова 2016-2018. Овим документима су уједно и дефинисане обавезе и могућности локалних самоуправа.

Закон о родној равноправности дефинише мере за остваривање и унапређивање родне равноправности које подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и samozapošljavanja, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информаационо- комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама (члан 1). Закон дефинише директну и индиректну дискриминацију на основу рода, као и низ посебних правила којима се спречава дискриминација у различитим областима: запошљавању, социјалној и здравственој заштити, образовању, култури и спорту, као и у области породичних односа (посебно у питањима насиља у породици), у области информисања и судске заштите. Закон предвиђа и успостављање родно осетљивих статистичких података и евиденција, али и оснивање тела за равноправност полова на локалном нивоу (члан 63), као и њихову кључну улогу. Исто тако, одредбе Закона које се односе на учешће у одлучивању и друге аспекте дужне су да поштују и јединице локалне самоуправе.

Устав Републике Србије, као основни и највиши правни акт у правном систему, садржи више одредби релевантних за успостављање и институционализацију механизма за равноправност полова на локалном нивоу:

- Обавезује све државне органе, па и органе који се образују у општини да воде политику једнаких могућности и ову политику изричито везује за остваривање равноправности жена и мушкараца (члан 15);
- Допушта могућност да се установе посебне мере ради постизања равноправности лица или групе лица који су суштински у неједнаком положају и одређује недискриминаторну природу ових мера (члан 21. став 4);
- Регулише право грађана на бесплатну правну помоћ која представља интегрални део целокупног система заштите људских и мањинских права (члан 67);
- Обавезује општину да се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права (члан 190 став 3).

Закон о забрани дискриминације дефинише дискриминацију као „свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима“ (члан 2).

Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање равноправности између полова 2016. – 2020. предвиђа три главна циља: 1. Промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности; 2. Повећана равноправност жена и мушкараца, применом политика и мера једнаких могућности; 3. Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика. Стратешки циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика, међународним стандардима родне равноправности, постојећим правним оквиром и приоритетима Владе, дефинисаним у Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ (2014–2018). У утврђивању стратешких циљева и мера ради унапређивања родне равноправности у

Републици Србији узети су у обзир и закључци, предлози и сугестије дати током консултативних састанака у локалним срединама у процесу израде Стратегије.

У акционом плану за спровођење Националне стратегије локалне самоуправе су означене као носиоци активности и препоручене су активности које треба да спроводе и мере које треба да предузимају у оквиру три области које обухвата Стратегија и НАП.

У области одлучивања, локалне самоуправе су дужне да обезбеде поштовање заступљености од најмање 30 % мање заступљеног пола (жена) у представничким телима, позицијама извршне власти, јавних предузећа и установа, али и да спроводе афирмативне мере и улажу напоре за укључивање жена из вишеструко маргинализованих група у процесе доношења одлука. Такође, општине су дужне да чвршће установе функционисање локалних механизма за равноправност полова који ће пратити поштовање принципа родне равноправности у локалним политикама.

У оквиру доношења буџета и економског развоја НАП предвиђа родно буџетирање на локалном нивоу и родно осетљиве буџетске линије, као и афирмативне мере на запошљавању жена и подстицању женског предузетништва, у оквиру активности локалних институција.

У стратешкој области образовања, предвиђене су активности локалних самоуправа на описмењавању старијих жена, посебно у неразвијеним сеоским подручјима и Ромкиња, као и стипендирање жена и девојчица, организовање обука о коришћењу информационо-комуникационих технологија (ИКТ) које ће бити доступне женама.

Промоција женског спорта, улагање и подстицање женског спорта, као и учешће жена у одлучивању у спорту и спортским организацијама значајни су аспекти унапређења здравља жена, као и подршка формирању и раду саветовалишта за жене и група за подршку женама.

Србија је 2013. године потписала Конвенцију Савета Европе о борби против родно заснованог насиља према женама – Истанбулску конвенцију. Женске организације посебно инсистирају на изрицању хитних мера заштите, јачању капацитета институција, посебно правосудних и јачању сарадње институција. Посебно је значајно омогућити

институционализацију услуга које женске организације пружају женама у ситуацији насиља.

3. АНАЛИЗА СТАЊА

Анализа стања је организована у складу са областима које, из перспективе надлежности локалне самоуправе, укључује Европска повеља. Те области су:

1. учешће жена у одлучивању;
2. родна равноправност у систему образовања;
3. родна равноправност у систему здравља;
4. родна равноправност у социјалној заштити;
5. родна равноправност на тржишту рада;
6. родно засновано насиље над женама;
7. институционални оквир за равноправност и сузбијање дискриминације и родних стереотипа.

3.1. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

У општини Бабушница је више мушкараца него жена. Мушкараца има 6 100 наспрам 5 625 жена. Највеће разлике у броју жена и мушкараца и у старосним групама од 30-40 и између 60 и 70 година старости. Ово је последица миграција становништва у којима већину миграната чине жене.

	2012		2013		2019	
	женско	мушко	женско	мушко	женско	мушко
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	259	256	251	235	233	212

Деца старости 7-14 година (узраст основне школе)	307	368	299	367	291	300
Становништво старости 15-18 година (узраст средње школе)	204	220	186	224	130	174
Деца (0-17 година)	714	793	684	767	622	639
Млади (15-29 година)	807	894	766	882	570	717
Радни контингент становништва (15-64 година)	3408	3881	3308	3797	2731	3224
Укупан број становника	5891	6134	5740	5994	4857	5212

3.2. УЧЕШЋЕ ЖЕНА У ОДЛУЧИВАЊУ У БАБУШНИЦИ

Равноправно учешће жена у одлучивању не односи се само на формалну заступљеност жена на јавним функцијама, иако је веома значајна, већ и на могућности да жене учествују у процесима доношења одлука, да буду информисане и консултоване о локалним приоритетима и локалним проблемима, да се умрежавају, удружују и учествују у јавном животу заједнице.

Скупштина општине	Укупно	Мушкарци	%	Жене	%
Одборници/е	23	17	73	6	27
Шефови одборничких група	4	1	25	3	75
Радна тела Скупштине	45	30	66,6	15	33,3

Општинска управа	Укупно	Мушкарци	%	Жене	%
Начелници одељења	1	/	/	1	100
Запослени	62	36	58,064	26	41,93

Жене не чине већину запослених у локалној самоуправи и већину руководилаца.

У општини Бабушница има око 40-ак регистрованих невладиних организација. У току 2020. године из буџета општине подржана су 5 пројекта, од којих 2 удружења чији су заступници жене и 3 удружења чији су заступници мушкарци.

Консултације о локалним програмима и политикама се одржавају, али нема евиденције о броју жена и мушкараца који на њима учествују.

3.3. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА

Значајно већи проценат жена у односу на мушкарце има непотпуно или само основно образовање, а самим тим је и мањи проценат жена у односу на мушкарце које имају средње образовање. Разлике између мушкараца и жена са вишим и високим образовањем су занемарљиве.

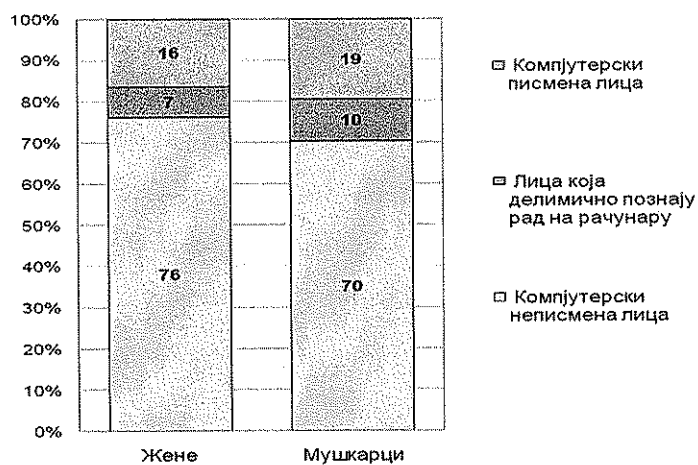
Највећи степен неписмености је заступљен код жена и мушкараца старијих од 65 година. У години пописа, 2011. године, већина неписмених становника биле су жене старије од 65 година – њих 541. У односу на ово било је свега 56 неписмених мушкараца који су старији од 65 година. Веома мали број неписмених становника се бележи међу становницима који су млађи од 65 година старости уз равномерну расподелу неписмених по полу.

Предшколским образовањем обухваћено је више девојчица него дечака, посебно је било 2013. године. Цена вртића је 2.100 динара за целодневни боравак, где родитељи имају учешће у исхрани деце. Док је цена за полудневни боравак 1.800 динара. Током 2019. године није било уписане деце у предшколску установу међу децом узроста од 0 до 3 године. Међу децом узроста од 3 године до поласка у ППП било је уписано око 80 деце, што је тек око 45% деце тог узроста у општини Бабушница. Ово се карактерише као врло низак удео, с обзиром да је просек Србије око 66%. Обухват деце ППП образовањем је око 96% што није толико ниже од републичког просека. Међутим, приметна је велика разлика по полу, па је тек око 82% девојчица уписано у ППП што је знатно ниже од просека у Србији.

Обухват деце основним образовањем у 2019. години је нешто изнад 94% што је ниже него 2013. године (98%). Стопа завршавања основне школе је скоро 87%, што је скоро једнако нивоу у Републици Србији. Више је осипања деце из система средњег образовања него из система основног образовања, те је стопа одустајања од школовања у основном образовању

је 0,3%, док је у средњем образовању 1,4%. На нивоу Србије, ове стопе су 0,6% и 1,1%, респективно. Нема података разврстаних по полу који би указали на разлике између дечака и девојчица.

Има 15 подручних одељења 5 матичних основних школа из Бабушнице и у још четири околна насељена места. Образовна структура дечака је неповољнија од образовне структуре девојчица. Правилником из области социјалне заштите, породице и деце и других облика материјалне помоћи дефинисано је да сви ученици првог разреда који први пут уписују први разред средње школе „Вук Караџић“ са домом ученика у Бабушници имају право на новчану помоћ у нето месечном износу од 5.000 динара, као и право на бесплатан смештај у дому ученика за ученике свих разреда средње школе и у складу са капацитетима установе. У општини нема програма за основно образовање одраслих. Жене су нешто мање компјутерски писмене од мушкараца, али нема података о учесталости и сврси корићења компјутера, по полу.

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

3.4. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Подаци о броју лекара показују да је најмањи број лекара специјалиста доступан за здравствену заштиту жена, као и да је број жена обухваћених здравственом заштитом у току првог триместра трудноће непотпун.

Број лекара	19	(2019)
Број лекара на 1 000 становника	1,9	(2019)
Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита деце	4,5	(2019)
Број лекара на 1 000 становника — здравствена заштита жена	0,23	(2019)
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом (у %)	77,3	(2019)
Обухват трудница патронажним посетама (број)	0,9	(2019)
Инциденција туберкулозе (на 100 000 становника)	19,9	(2019)
Процент деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота	96,2	(2019)
Процент деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота	93,2	(2019)

Нема посебног програма за унапређење и очување репродуктивног здравља, али апсолутно није запостављено, већ се о томе води рачуна и поспешује се кроз различите аспекте у оквиру активности Дома здравља. У плану је покретање Школе за родитељство, где ће акценат бити на саветовању младих брачних парова кроз директан разговор са компетентним лицима као и кроз спровођење радионица у складу са свим питањима везаним за родитељство.

3.5. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Међу корисницима социјалне помоћи је незнатно више жена него мушкараца. Социјална помоћ је намењена особама које се тренутно налазе у стању социјалне потребе и као начин превазилажења социјалних проблема. Права у оквиру система социјалне заштите остварују се путем дечијег додатка и права на туђу негу и помоћ лицима којима је због природе и тежине повреде или болести неопходна помоћ и нега за обављање и задовољавање свакодневних основних животних потреба. Имајући у виду да су на нивоу Србије у већем ризику од сиромаштва особе старије од 65 година које живе саме, самохрани

родитељи (најчешће мајке са децом) као и једночлана женска домаћинства можемо претпоставити да су то најчешће категорије корисника/ца и у Бабушници. Од услуга које се финансирају из локалне самоуправе општине Бабушница присутна је услуга помоћ у кући за стара лица, као и услуга лични пратилац детета, што је уједно и један од примера иновативне праксе подршке корисницима за време ванредног стања услед пандемије Ковид -19.³

Према подацима из истраживања Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС (2018), општина Бабушница издваја укупно чак 7,5% средстава у буџету општине за услуге и програме новчаних давања и помоћи у натури, што је значајније више од и републичког просека, али и већине развијенијих општина и градова.

Општина Бабушница, иако мала и недовољно развијена општина, спада у ред општина које највише издвајају за ове намене већ годинама уназад (пратећи трогодишње циклусе истраживања *Мапирање услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС* од 2012. године). У 2018. години за услуге социјалне заштите у надлежности општина, укупни расходи су износили 17 милиона динара. Услуге је користило укупно 233 корисника у 2018. и кориснице женског пола чине већи удео (67%). Услуге пружају пружаоци из јавног и приватног, непрофитног сектора. Сви пружаоци су лиценцирани за пружање одговарајућих услуга, чиме гарантују квалитет својим корисницима.

Општина Бабушница је опредељена да и даље развија услуге социјалне заштите у циљу подршке угроженим групама, посебно старијим женама са руралног подручја, породицама са децом и другим рањивим групама.

Општина Бабушница је једна од првих ЈЛС које су увеле индикаторе за програм социјалне и дечије заштите ради праћења и евалуације.

---

³ http://socijalnoukljuivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2020/12/Inovativne_prakse_u_oblasti_socijalne_zastite_na_lokalnom_nivou_Odgovor_na_vanredno_stanje_usled_pandemije_Covid-19.pdf

3.6. РОДНА РАВНОПРАВНОСТ НА ТРЖИШТУ РАДА

Стопа запослености је изразито ниска, а број запослених чине 14.9% од укупног броја становника. Међу запосленима и онима који су евидентирани као незапослени (видљиви на тржишту рада) више је мушкараца него жена.

Подаци показују знатно неповољнији положај жена него мушкараца на тржишту рада, посебно када је у питању неактивност.

На евиденцији Националне службе за запошљавање у 2020. години (на дан 31.12.) у Бабушници регистровано је укупно 1.358 незапослених особа, од тога 612 жена и 746 мушкараца. Од укупно 15 запослених у децембру 2020. године, њих 11 су биле жене. Знатно више мушкараца него жена има приходе од имовине (а можемо претпоставити да знатно мање жена има и имовину на свом имену).

За Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и руралног развоја општине Бабушница у 2021. години издвојено је 10.600.000 динара.

У 2019. години 8.042.160 динара, од тога 2.120.382 динара женама (26,37%) од 180 пољопривредника било је 37 жена(20,56%)

У 2020. години 9.185.112 динара, од тога 4.899.604 динара (53,34%) исплаћено женама, од 184 пољопривредника било је 66 (35,87%) жена

У програмима подршке спровођењу пољопривредне политике и руралног развоја у 2018., 2019. и 2020. години, нису била предвиђена средства за подстицаје за прераду воћа и поврћа, млека и млечних производа.

У периоду од 2016. до 2020. године у просеку је тридесетак новорегистрованих газдинстава годишње. Од тога проценат где су носиоци газдинстава жене:

У 2016. години – око 12%

у 2017. години – око 25%,

у 2018. години -око 36%

у 2019. години -око 45%

у 2020. години -око 20%

Тренутно је интензивирана промена код газдинстава где је носилац био мушкарац, јер су у претходних пар година, програми подршке развоју пољопривреде усмерени на подршку женама.

Подаци су процена на основу програма подршке развоју пољопривреде.

3.7. РОДНО ЗАСНОВАНО НАСИЉЕ НАД ЖЕНАМА

У 2020. години од 30 пријава насиља, 28 је жена и две малолетне девојчице. Пријаве су пре свега подношене полицији која је о томе одмах обавештавала Центар за социјални рад. По свакој пријави је поступљено у складу са Законом и након консултације са јавним тужилаштвом у десет случајева је покренут одговарајући кривични поступак. У осталим случајевима изречене су мере упозорења од стране полиције и обављени разговори са учесницима ових догађаја у Центру за социјални рад ради помоћи у превазилажењу породичних криза у овим породицама. Жене најчешће пријављују своје партнере за физичко и вербално насиље. Међутим насиље пријављују и мушкарци. У ретким случајевима пријављују своје животне партнерке за насиље, а најчешће друге мушке чланове својих породица са којима живе у истим домаћинствима. Оно што је приметно јесте повећан број пријава породичног насиља у општини Бабушница у односу на претходне године, мада се не може рећи да је то последица повећаног насиља у породичним односима, већ тога да се насиље у задње време чешће пријављује. Узрок томе је свакако повећана свест људи, пре свега припадница женског пола, о постојању насиља, његовим облицима и неопходности пријављивања. У Бабушници нема неформалне подршке женских група женама у ситуацији насиља. Младићи су знатно чешће у сукобу са законом од девојака старости 6-17 година.

Нема података о безбедносним проблемима и главним ризицима које препознају жене и мушкарци у општини Бабушница.

4. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ

Основна идеја била је формирање мреже одборница, али није реализована. Јесте повећан ниво опште информисаности запослених о родној равноправности, услед актуелизације ове теме како на светском, тако и на локалном нивоу, али планиране анкете нису спроведене, нити је било посебних обука за разумевање родне равноправности.

У општинској управи после израде ЈАП-а за остваривање родне равноправности није успостављен систем прикупљања, праћења и анализе родно осетљивих података.

Саветодавно тело јесте формирано, али нема података о активностима и спровођењу конкретних мера ЈАП-а за остваривање родне равноправности.

4.1. ИНИЦИЈАТИВЕ У ОБЛАСТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Пројекат „Време је за равноправност“ се реализује од 2020. године у оквиру програма SWISSPRO. Пројекат подразумева организацију Округлог стола за жене председнице општина и градоначелнице и чланове механизма за родну равноправност из 20 локалних самоуправа, са циљем размене искустава о значају једнаких могућности и једнаког третмана жена и мушкараца, што би требало да допринесе бољем разумевању родних улога, родних стереотипа и начина на које они утичу на формулисање и спровођење јавних политика и организацију едукативних радионица за ученице средњих школа и жене старости од 45 до 60 година, ради подизања нивоа свести о значају родне равноправности и здравствене заштите.

4.2. ЦИЉЕВИ, МЕРЕ И АКТИВНОСТИ

На основу анализе стања, али и могућности општине Бабушница, као и локалног тела за равноправност полова и обавеза које је општина преузела потписивањем Европске повеље о родној равноправности утврђено је да су приоритетне области:

- унапређење капацитета, промоција родне равноправности и Европске повеље;

- подршку економском оснаживању жена кроз подршку предузетништву и пољопривредној производњи.

На основу анализе података и дефинисаних приоритета, формулисана су 3 општа циља и за сваки општи циљ по 2 посебна циља:

ОПШТИ ЦИЉ 1. Принципи родне равноправности инкорпорирани у функционисање локалне самоуправе

Посебни циљ 1.1. Унапређење механизма за родну равноправност

Мера 1.1.1. Обезбеђење услова за потпуно функционисање свих механизма за родну равноправност

Активности:

1.1.1.1. Кампања за спровођење принципа и стандарда Европске повеље за родну равноправност на локалом нивоу;

1.1.1.2. Кампања за спровођење принципа и стандарда Европске повеље за родну равноправност на локалном нивоу;

1.1.1.3. Организовање едукација за коришћење родно остеливог језика у општинској администрацији;

1.1.1.4. Успостављање тела за родно одговорно буџетирање и женске одборничке мреже;

1.1.1.5. Подршка раду општинском телу за родну равноправност, женској одборничкој мрежи и промоција њиховог рада;

1.1.1.6. Дефинисан систем прикупљања података и извештавања о спровођењу ЛАП.

Посебни циљ 1.2. Повећана партиципација жена у политичком и јавном животу

Мера 1.2.1. Повећано учешће жена у креирању локалних политика кроз информисање и подршку умрежавању и оснаживању жена

Активности:

1.2.1.1. Организовање радионица са женама из удружења и савета месних заједница на којима ће им представници локалне самоуправе представити делокруг рада и могућности за учешће и утицај грађана/ки;

- 1.2.1.2. Консултације са женама на нивоу месних заједница и насељених места о приоритетима у насељеним местима и планирању локалног развоја у складу са областима у Плану развоја општине;
- 1.2.1.3. Расписан конкурс и додељена средства за пројекте женских мрежа и формалних и неформалних удружења за пројекте.

ОПШТИ ЦИЉ 2. Положај жена на тржишту рада унапређен и услуге социјалне и здравствене заштите доступније

Посебни циљ 2.1. Унапређење економског положаја жена

Мера 2.1.1. Формулисани програми и подстицаји за жене за формално повећање запослености жена

Активности:

- 2.1.1.1 Спроведена родна анализа подстицаја за пољопривреду у последње две године;
- 2.1.1.2. Спроведене консултације са женама, на нивоу месних заједница и удружења о потребама и потенцијалима;
- 2.1.1.3. Креирани програм подстицаја женског предузетништва укључујући рурална подручја.

Посебан циљ 2.2. Повећана доступност услуга социјалне и здравствене заштите

Мера 2.2.1. Обезбеђивање доступности услуга социјалне и здравствене заштите

Активности:

- 2.2.1.1. Даље развијање услуга социјалне заштите у складу са потребама становништва;
- 2.2.1.2. Попис броја и старосне структуре жена у руралним срединама на територији општине Бабушница;
- 2.2.1.3. Одлазак здравствених радника у руралне средине ради обављања превентивних прегледа и пружања потребне медицинске помоћи;

ОПШТИ ЦИЉ 3. Локална заједница спроводи принципе и политике родне равноправности

Посебан циљ 3.1. Успостављен систем прикупљања, праћења и анализе родно осетљивих података на локалном нивоу

Мера 3.1.1. Доношење одлуке о прикупљању и праћењу родно осетљивих података

Активности:

3.1.1.1. Идентификовање недостатака у службеној евиденцији локалне самоуправе и других органа у општини Бабушница;

3.1.1.2. Израда упуства за прикупљање родно осетљивих података за локалну самоуправу и њене органе;

3.1.1.3. Прикупљање, обрада и праћење података.

Посебан циљ 3.2. Промовисане вредности једнакости полова на сваком нивоу

Мера 3.2.1. Увођење формалне промоције родне равноправности и унапређења положаја жена у општини Бабушница

Активности:

3.2.1.1. Израда лифлета о свим активностима у области родне равноправности;

3.2.1.2. Организација предавања на различите теме за подизање свести о родној равноправности;

3.2.1.3. Креирани превентивни програми борбе против насиља над женама.

5. СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

ЈЛС је одговорна за остваривање, примену и заштиту људских права на основу принципа равноправности и недискриминације, као и за вођење политике једнаких могућности.

Имајући у виду да овај ЈАП обухвата више области јавног живота, реализација циљева и мера, захтева међу-секторски и координисани приступ свих одговорних институција. Њихово деловање и активности координисаће Комисија за родну равноправност ЈЛС.

С обзиром на то да се политика једнаких могућности и родне равноправности може успешно водити само уз партнерство свих сектора друштва – органа јавне власти, пословног сектора и цивилног сектора, неопходно је да се у процес примене ЈАП- а укључе сви релевантни актери, нарочито цивилни сектор.

5.1. КООРДИНАЦИЈА, ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Комисија за родну равноправност ЈЛС је одговорна за праћење примене овог ЛАП-а. Кључни партнери у примени Локалног акционог плана за родну равноправност поред Комисије за родну равноправност ЈЛС, органа и служби ЈЛС и надлежне филијале Националне службе за запошљавање су женска и друга удружења у оквиру цивилног сектора, Центар за социјални рад, Група за заштиту од насиља у породици, образовне институције, укључујући установе предшколског образовања и васпитања, полиција и тужилаштва и Стална конференција градова и општина.

Комисија за родну равноправност ЈЛС ће успоставити механизам континуираног прикупљања појединачних извештаја свих одговорних органа институција и организација за примену ЛАП за родну равноправност.

Одговорни органи ЈЛС, институције и организације достављаће Комисији за родну равноправност годишње извештаје о спроведеним активностима, по потреби и по захтеву и додатне извештаје и податке. Очекује се и да Женска одборничка мрежа буде укључена у праћење реализације ЛАП-а за родну равноправност.

Комисија за родну равноправност ЈЛС ће припремати годишње извештаје са оценом успешности примене ЛАП-а и достављати Скупштини општине до 31. марта текуће године за претходну календарску годину.

Ради мерења ефеката примене ЛАП-а урадиће се евалуација након две године његове примене, а на крају периода за који је ЛАП сачињен биће спроведена прва независна, спољна евалуација реализације Акционог плана, чији резултати ће представљати основ за израду и усвајање Акционог плана за наредни период.

Табеларни приказ Локалног акционог плана за родну равноправност општине Бабушница

Општи циљ 1.		Принципи родне равноправности инкорпорирани у функционисање локалне самоуправе		
Плански документ из ког је циљ преузет		Национална стратегија за родну равноправност		
Показатељ ефекта	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде	
Ефикасност институционалних механизма за родну равноправност и успостављен систем и процедуре за увођење родне перспективе у локалне политике, доношење буџета и остале активности локалне самоуправе	Усвојена Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу. Нису успостављени сви институционални механизми за родну равноправност на локалном нивоу	Континуирана промоција принципа Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу. Развијени механизми за родну равноправност а родна равноправност је део јавних политика, програма и буџета.	Извештај о евалуацији ЈАП	
Посебни циљ 1.1.		Унапређење механизма за родну равноправност		
Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде	
Континуирана промоција принципа Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу. Развијени механизми за родну равноправност у ЈЛС.	Усвојена Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу. Није формирана мрежа одборница. Није било посебних обука за разумевање родне равноправности. Саветодавно тело је формирано, али нема података о активностима. Није успостављен систем прикупљања,	ЈЛС континуирано промовише принципе Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу а институционални механизми за родну равноправност ефикасно делују на свим нивоима на основу јасно дефинисаних надлежности уз обезбеђену буџетску, материјалну и кадровску подршку.	Извештаји о евалуацији ЈАП- а и буџета ЈЛС.	

	праћења и анализе родно осетљивих података.		
Мера 1.1.1.	Обезбеђење услова за потпуно функционисање свих механизма за родну равноправност		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Донете одговарајуће одлуке о успостављању Женске одборничке мреже и тела за родно одговорно буџетирање и активност Комисије за родну равноправност.	Нису успостављени сви планирани институционални механизми за родну равноправност.	Институционални механизми за родну равноправност ефикасно делују.	Извештај о евалуацији ЈАП- а и буџет ЈЛС
Активност 1.1.1.1.	Кампања за спровођење принципа и стандарда Европске повеље за родну равноправност на локалном нивоу		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број и учесталост кампања за спровођење принципа и стандарда Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу	Скупштина општине Бабушница	Буџет ЈЛС	2021.
Активност 1.1.1.2.	Организовање едукација за коришћење родно остелјивог језика у општинској администрацији		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број програма едукације и учесника	Скупштина општине Бабушница	Буџет ЈЛС	2021.

Активност 1.1.1.3.	Успостављање тела за родно одговорно буџетирање и женске одборничке мреже		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Скупштинска одлука о успостављању тела за родно одговорно буџетирање и женске одборничке мреже	Скупштина општине Бабушница	Буџет ЈЛС	2021.
Активност 1.1.1.4.	Подршка раду општинском телу за родну равноправност, женској одборничкој мрежи и промоција њиховог рада		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Активности институционалних механизма за родну равноправност, кадровска опремљеност и обезбеђеност средстава за рад	Скупштина општине Бабушница	Буџет ЈЛС	2021-2024.
Активност 1.1.1.5.	Дефинисан систем прикупљања података и извештавања о спровођењу ЈАП		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Континуитет у прикупљању података и извештавању о спровођењу ЈАП- а	Комисија за родну равноправност Женска одборничка група Тело за родно одговорно буџетирање Надлежне службе ЈЛС	Буџет ЈЛС	2021-2024.
Посебан циљ 1.2.	Повећана партиципација жена у политичком и јавном животу		

Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Партиципација жена у политичком и јавном животу	Жене не чине већину запослених у локалној самоуправи и већину руководиоца. У општини Бабушница има око 40-ак регистрованих невладиних организација. Консултације о локалним програмима и политикама се одржавају, али нема евиденције о броју жена и мушкараца који на њима учествују.	Жене равноправно учествују у јавном и политичком животу заједнице	Извештај о евалуацији ЛАП- а
Мера 1.2.1.	Повећано учешће жена у креирању локалних политика кроз информисање и подршку умрежавању и оснаживању жена		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Број женских организација и генерално жена које учествују у креирању локалних политика	Консултације о локалним програмима и политикама се одржавају, али нема евиденције о броју жена и мушкараца који на њима учествују.	Жене равноправно учествују у креирању локалних политика	Извештај о евалуацији ЛАП- а
Активност 1.2.1.1.	Организовање радионица са женама из удружења и савета месних заједница на којима ће им представници локалне самоуправе представити делокруг рада и могућности за учешће и утицај грађана/ки.		

	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
са месних	Скупштина општине Комисија за родну равноправност Организације цивилног друштва	Буџет ЈЛС Донаторска средства	2021-2022.
Консултације са женама на нивоу месних заједница и насељених места о приоритетима у насељеним местима и планирању локалног развоја у складу са областима у Плану развоја општине			
	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
које	Скупштина општине Комисија за родну равноправност Организације цивилног друштва	Буџет ЈЛС Донаторска средства	2021-2024.
Расписан конкурс и додељена средства за пројекте женских мрежа и формалних и неформалних удружења за пројекте			
	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
нских	Скупштина општине Комисија за родну равноправност Организације цивилног друштва	Буџет ЈЛС Донаторска средства	2021.

Општи циљ 2.	Положај жена на тржишту рада унапређен и услуге социјалне и здравствене заштите доступније		
Плански документ из ког је циљ преузет	Национална стратегија за родну равноправност		
Показатељ ефекта	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Напредак у области родне равноправности у доменима положаја жена на тржишту рада, здравствене и социјалне заштита, посебно жена из угрожених група	У свим доменима присутна је потреба за унапређењем положаја жена.	Напредак у области родне равноправности у домену рада, социјалне заштите и здравља	Извештај о евалуацији ЈАП- а
Посебни циљ 2.1.	Унапређење економског положаја жена		
Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Удео жена у укупном броју незапослених и повећан број програма намењених запошљавању и економском оснаживању жена	Стопа запослености у општини је изразито ниска, а број запослених чине 14.9% од укупног броја становника. Међу запосленима и онима који су евидентирани као незапослени (видљиви на тржишту рада) више је мушкараца него жена.	Смањен удео жена у укупном броју незапослених и повећан број програма намењених запошљавању и економском оснаживању жена.	Релевантни статистички подаци и Извештај о евалуацији ЈАП- а
Мера 2.1.1.	Формулисани програми и подстицаји за жене за формално повећање запослености жена		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Број програма намењених запошљавању и економском оснаживању жена, посебно жена из угрожених група	Подаци показују знатно неповољнији положај жена него	Економско оснаживање жена приоритет у програмима запошљавања подржаних од стране локалне самоуправе	Извештај о евалуацији ЈАП- а

	мушкараца на тржити рада, посебно када је у питању неактивност.		
Активност 2.1.1.1.	Спроведена родна анализа подстицаја за пољопривреду у последње две године		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Родна анализа подстицаја за пољопривреду	ЈЛС Комисија за равноправност полова Национална служба запошљавања Локални савет за запошљавање	Буџет ЈЛС	2021-2023.
Активност 2.1.1.2.	Спроведене консултације са женама, на нивоу месних заједница и удружења о потребама и потенцијалима		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број консултација о потребама и потенцијалима одређених месних заједница и број жена које су учествовале у консултацијама	ЈЛС Комисија за равноправност полова Национална служба запошљавања Локални савет за запошљавање	Буџет ЈЛС Донаторска средства	2021-2023.
Активност 2.1.1.3.	Креирани програм подстицаја женског предузетништва укључујући рурална подручја		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број програма подстицаја	ЈЛС	Буџет ЈЛС	2021-2024.

	Комисија за равноправност полова Национална служба запошљавања Локални савет за запошљавање	Донаторска средства	
Посебан циљ 2.2	Повећана доступност услуга социјалне и здравствене заштите		
Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Доступност услуга социјалне и здравствене заштите	ЈЛС Бабушница финансира услуге Помоћ у кући за стара лица и Лични пратилац детета. Најмањи број лекара специјалиста доступан је за здравствену заштиту жена, а обухват жена здравственом заштитом у току првог триместра трудноће је непотпун.	Услуге социјалне и здравствене заштите доступне женама	Извештаји Дома здравља Извештај о евалуацији ЈАП- а
Мера 2.2.1.	Обезбеђивање доступности услуга социјалне и здравствене заштите		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Утврђене потребе за развојем и развијене нове услуге социјалне заштите посебно оне намењене женама из посебно осетљивих група. Унапређена здравствена заштита жена и трудница	Општина Бабушница издваја укупно 7,5% средстава у буџету општине за услуге и програме новчаних давања и помоћи у природи, што је значајније више од и републичког просека, али и већине развијених општина и градова. Најмањи број лекара специјалиста доступан за здравствену заштиту жена, број жена обухваћених здравственом заштитом у току	Развијене и доступне услуге социјалне и здравствене заштите женама	Извештај о евалуацији ЈАП- а

	првог триместра трудноће је непотпун.		
Активност 2.2.1.1.	Даље развијање услуга социјалне заштите у складу са потребама становништва		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Анализа потреба за услугама социјалне заштите доступна Комисији за родну равноправност и доносиоцима одлука о успостављању услуга социјалне заштите у заједници	Комисија за родну равноправност, Центар за социјални рад, Одељење друштвених делатности ЈЛС	Буџет ЈЛС	2021 -2024.
Активност 2.2.1.2.	Попис броја и старосне структуре жена у руралним срединама на територији општине Бабушница		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Објављени резултати пописа	Комисија за родну равноправност, Одељење друштвених делатности ЈЛС	Буџет ЈЛС	2021-2022.
Активност 2.2.1.3.	Одлазак здравствених радника у руралне средине ради обављања превентивних прегледа и пружања потребне медицинске помоћи		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број превентивних прегледа и пружених здравствених услуга у руралним срединама општине Бабушница	Дом здравља	Буџет ЈЛС	2021-2024.

Општи циљ 3	Локална заједница спроводи принципе и политике родне равноправности		
Плански документ из кој је циљ преузет	Национална стратегија за родну равноправност.		
Показатељ ефекта	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Увођење система/механизма прикупљања, праћења, анализе и објављивања родно осетљивих података и континуитет у промоцији принципа и политика родне равноправности	У ЈЛС нису систематски прикупљани и анализирани родно разврстани подаци	ЈЛС прикупља и евидентира родно разврстане податке и континуирано промовише принципе и политике родне равноправности	Извештај о евалуацији ЈАП- а
Посебан циљ 3.1.	Успостављен систем прикупљања, праћења и анализе родно осетљивих података на локалном нивоу		
Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
У извештавању свих институција на локалном нивоу прикупљање и праћење података у свим локалним институцијама омогућава родно осетљиву анализу података	Родно осетљив језик као и прикупљање и евидентирање родно разврстаних података се спорадично примењују	Родно осетљив језик уведен као стандард у извештавању свих локалних институција а анализа података садржи родно осетљив приступ	Извештај о евалуацији ЈАП- а
Мера 3.1.1.	Доношење одлуке о прикупљању и праћењу родно осетљивих података		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Објављена одлука о прикупљању и праћењу родно осетљивих података	Родно осетљив језик као и прикупљање и евидентирање родно разврстаних података се спорадично примењују	Одговарајућом одлуком на нивоу ЈЛС родно осетљив језик уведен као стандард у извештавању свих локалних институција а прикупљање и	Извештај о евалуацији ЈАП- а

		анализа података обавезно садржи родно осетљив приступ	
Активност 3.1.1.1.	Идентификовање недостатака у службеној евиденцији локалне самоуправе и других органа у општини Бабушница		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Објављена анализа недостатака, из перспективе родне осетљивости података, у службеној евиденцији локалне самоуправе и других органа у општини Бабушница	ЈЛС Комисија за родну равноправност	Буџет ЈЛС	2021-2022.
Активност 3.1.1.2.	Израда упуства за прикупљање родно осетљивих података за локалну самоуправу и њене органе		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Објављено упуства за прикупљање родно осетљивих података за локалну самоуправу и њене органе	ЈЛС Комисија за родну равноправност	Буџет ЈЛС	2022- 2023.
Активност 3.1.1.3.	Прикупљање, обрада и праћење података		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења

Редовност прикупљања и анализе родно осетљивих података	Одговарајуће службе ЈЛС Комисија за родну равноправност	Буџет ЈЛС	2022- 2024.
Посебни циљ 3.2.	Промовисане вредности једнакости полова на сваком нивоу		
Показатељ исхода	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Ставови грађана и грађанки о родној равноправности су промењени у правцу наклоњености идеји родне равноправности.	Повећан је ниво опште информисаности запослених о родној равноправности, услед актуелизације ове теме на локалном нивоу, али планиране анкете нису спроведене, нити је било посебних промотивних активности за разумевање родне равноправности.	Процент грађана и грађанки ЈЛС оптерећених родним предрасудама смањује се за најмање 15 процентних поена у годинама реализације ЈАП за родну равноправност.	Извештај о евалуацији ЈАП-а
Мера 3.2.1.	Увођење формалне промоције родне равноправности и унапређења положаја жена у општини Бабушница		
Показатељ резултата	Почетна вредност	Циљна вредност	Извор потврде
Ставови грађана и грађанки о родној равноправности су промењени у правцу наклоњености идеји родне равноправности.	Није било довољно промотивних активности за разумевање родне равноправности	Процент грађана и грађанки ЈЛС оптерећених родним предрасудама смањује се за најмање 15 процентних поена у годинама реализације ЈАП за родну равноправност	Извештај о евалуацији ЈАП
Активност 3.2.1.1.	Израда лифлета о свим активностима у области родне равноправности		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења

Број и доступност лифлета о свим активностима у области родне равноправности	Одговарајуће службе ЈЛС Комисија за родну равноправност	Буџет ЈЛС	2022- 2024
Активност 3.2.1.2.	Организација предавања на различите теме за подизање свести о родној равноправности		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број предавања на различите теме за подизање свести о родној равноправности	Комисија за родну равноправност Организације цивилног друштва	Буџет ЈЛС Донаторска средства	2022- 2024
Активност 3.2.1.3.	Креирани превентивни програми борбе против насиља над жена		
Показатељ резултата	Носиоци	Потребна средства и извор финансирања	Период спровођења
Број мулти секторски организованих механизма подршке женама жртвама насиља и превентивних програма борбе против насиља над женама	Судови, полиција, Центар за социјални рад, организације цивилног сектора	Буџет ЈЛС, Буџет РС, Донаторска средства	2021-2024

